

L'AVENTURA DE DESCOBRIR A L'ALTRE, TAMBÉ EN POLÍTICA

Repetim eleccions. És el primer cop que ens passa. Què ha succeït? Estàvem acostumats que les urnes ens donessin un govern, amb majoria absoluta o amb suports més o menys afins. Per primera vegada, les últimes eleccions posaven sobre la taula la necessitat d'arribar a acords més amplis de govern, pactant, dialogant, cedint, més enllà de les sigles i les ideologies. No ha sigut possible.

Abs d'acudir de nou a les urnes seria bo preguntar-nos per què no ha sigut possible l'acord. Confiar-nos a un nou equilibri parlamentari després del 26-J podria ser una fugida endavant. I tot sembla indicar que ben ingènua. Com a membres de la societat espanyola, podem aprendre res del que ha succeït?

En primer lloc ens hauríem de preguntar si no hi ha més remei que abandonar-nos a la constatació clàssica de Hobbes que "l'home és un llop per a l'home", és a dir, que l'adversari polític és un enemic la influència del qual ha de ser neutralitzada, amb qui no hi ha res a dialogar. Si és així, tan sols podem esperar que les urnes

afavoreixin unes aliances que, amb el 51%, governin en contra del 49% restant, estalviant-nos així la cultura de l'encontre.

És inevitable? Preguntem-nos: **com ens movem a la vida quotidiana, quan en família o a la feina convivim amb persones d'ideologies molt diferents a la nostra?** És possible construir junts o ens veiem abocats a la ruptura o la indiferència? En la nostra experiència com a nació tenim, a més, un exemple recent de convivència en circumstàncies més difícils que les actuals.

La democràcia de la qual podem gaudir ara és fruit d'una generació que va patir l'horror d'un enfrontament fratricida, però que va aprendre dolorosament que el camí no era anul·lar l'adversari. El desig de pau, de convivència, fins i tot de perdó mutu i de reconciliació, va fer que els polítics de la Transició fossin menys presumptuosos, menys impermeables al diàleg, conscients com eren de la seva necessitat, de manera que arribaren a acords que avui en dia ens semblen impossibles.

Podem aprendre de la nostra experiència, tant personal com comunitària. No ens hem de resignar a l'escepticisme. **Cal que trobi espai en nosaltres l'experiència elemental que l'altre, fins i tot l'adversari polític, és un bé** per a la realització de la nostra persona, i no un obstacle. L'encontre amb l'altre és la condició indispensable per tal que la veritat de mi mateix, que sempre és relació, es desplegui. I aquesta experiència s'obrirà pas **en la mesura que reconeguem la nostra necessitat**: necessitat de companyia, de construir junts, de preocupar-nos pel bé dels altres, d'estimar i ser estimats, de ser abraçats en el nostre error, de significat en el dolor.

El **contrari** d'aquesta consciència de necessitat, que ens obre a l'altre, és **la ideologia**. Per això **és urgent "dessacralitzar" la política**. Els polítics no es poden arrojar el paper messiànic de salvadors de la vida dels ciutadans. Quan ho fan, afavoreixen el xoc inevitable de projectes contraposats. I les sigles es converteixen en línies vermelles que separen abstractament persones que, en el fons, tenen les mateixes necessitats i desitjos. La resposta a les necessitats humanes no ve de les ideologies. La política ha d'assumir l'humil paper de servidora de la vida dels ciutadans, veritables protagonistes de la construcció social i de les històries que incideixen en el món.

És així que s'obre l'espai per al diàleg. El **Papa Francesc**, amb els seus gestos públics (com la visita a l'illa de Lesbos i l'acollida de famílies de refugiats musulmans), ens ensenya el camí: **"dialogar no és negociar**. Negociar és intentar emportar-se el propi "tall" del pastís comú. [Dialogar] és buscar el bé comú per a tothom. (...) **La millor manera de dialogar no és parlar i discutir, sinó fer alguna cosa junts, construir junts (...), sense por a realitzar l'èxode necessari en tot diàleg autèntic.**" (Discurs a Florència, novembre 2015).

L'aportació dels cristians a la construcció i a la vida civil **passa per aquesta cultura del diàleg**, a partir de l'experiència d'acollida d'homes i dones de tota condició. L'activitat social i caritativa de l'Església està prestant ajuda i acompanyament a desenes de milers de conciutadans en gran necessitat. **L'afirmació radical de la dignitat de l'altre**, per al qual Crist ha donat la vida, **forma part de la nostra experiència**.

No podem justificar l'escepticisme en aquests moments de la nostra vida política. El desencant per la incapacitat dels polítics per posar-se d'acord no pot traduir-se en la indiferència o l'abstenció. **La primera manera de contribuir al diàleg és votar, participar**. "Sisplau, no mireu la vida des del balcó, comprometeu-vos, submergiu-vos en l'ampli diàleg social i polític" (Florència, 2015).